

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA BIAŁYSTOK**

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Programu współpracy Miasta Białystok z organizacjami pozarządowymi
oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
na 2026 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.¹⁾) oraz art. 12 pkt 11 i art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107 ze zm.²⁾) w związku z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338) uchwala się, co następuje.

§ 1. Przyjmuje się Program współpracy Miasta Białystok z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2026 rok w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Białegostoku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Katarzyna Jamróz

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1436.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1907.

Program współpracy Miasta Białystok z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2026 rok

Wstęp

„Białystok – miasto z perspektywami” to misja określona w Strategii Rozwoju Miasta Białegostoku do roku 2030. Jej realizacja przebiega sprawnie dzięki aktywnemu zaangażowaniu lokalnych społeczności. Jednym z istotnych przejawów uczestnictwa obywateli w życiu miasta jest ich działalność w organizacjach pozarządowych. Organizacje realizując zadania publiczne powierzone im przez samorząd, skutecznie odpowiadają na potrzeby białostoczan. W ten sposób przyczyniają się do wzmacniania potencjału społecznego oraz poprawy jakości życia mieszkańców – co stanowi główny cel rozwoju miasta. Współpraca samorządu z trzecim sektorem, prowadzona zgodnie z zapisami Programu, opiera się na partnerstwie i wzajemnym wsparciu. Dzięki niej możliwe jest tworzenie nowoczesnego społeczeństwa obywatelskiego w wielu obszarach życia publicznego.

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie należy do zadań własnych gminy określonych w art. 7 ust. 1 pkt 19 i art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz do zadań powiatu określonych w art. 4 ust. 1 pkt 22, art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.

2. Ilekroć w niniejszym dokumencie jest mowa o:

- 1) ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 2) Programie - należy przez to rozumieć Program współpracy Miasta Białystok z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2026 rok;
- 3) organizacjach pozarządowych - należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe w rozumieniu ustawy, jak również podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy prowadzące działalność pożytku publicznego;
- 4) Radzie - należy przez to rozumieć Radę Miasta Białystok;
- 5) Prezydencie - należy przez to rozumieć Prezydenta Miasta Białegostoku;
- 6) Mieście - należy przez to rozumieć Miasto Białystok;
- 7) Urzędzie - należy przez to rozumieć Urząd Miejski w Białymstoku;
- 8) portalu miejskim - należy przez to rozumieć stronę internetową prowadzoną pod adresem www.bialystok.pl.

Rozdział 2.

Realizatorzy Programu

§ 2. Realizatorami Programu są:

- 1) Rada i poszczególne komisje Rady w zakresie:
 - a) określania strategii rozwoju Miasta, programów wieloletnich i jednorocznych ze szczególnym uwzględnieniem szeroko rozumianej polityki społecznej,
 - b) uchwalania Programu współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi i przyjmowania sprawozdań z jego realizacji, zgodnie z art. 5a ustawy,
 - c) konsultacji zadań i problemów stanowiących przedmiot prac komisji Rady;

2) Prezydent w zakresie:

- a) realizacji strategii rozwoju Miasta, programów wieloletnich i jednorocznych ze szczególnym uwzględnieniem szeroko rozumianej polityki społecznej,
- b) prowadzenia merytorycznej współpracy z organizacjami pozarządowymi, w tym tworzenia zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, zgodnie z art. 5 ust. 2. pkt 5 ustawy,
- c) realizacji priorytetowych zadań publicznych określonych w Programie,
- d) kontroli zleconych zadań publicznych;

3) organizacje pozarządowe.

Rozdział 3. Przedmiot współpracy

§ 3. 1. Przedmiotem współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi jest realizacja zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy.

2. Niniejszy Program określa główne kierunki współpracy między Miastem a organizacjami pozarządowymi.

Rozdział 4. Cel główny i cele szczegółowe Programu

§ 4. 1. Głównym celem Programu jest rozwój współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań publicznych na rzecz efektywnego zaspakajania potrzeb mieszkańców.

2. Cele szczegółowe obejmują:

- 1) diagnozę potrzeb i problemów społecznych mieszkańców Miasta, poszukiwanie sposobów zaspokajania tych potrzeb i rozwiązywania problemów oraz ich wdrażanie;
- 2) podnoszenie skuteczności i efektywności realizacji zadań publicznych;
- 3) rozwijanie aktywności społecznej mieszkańców i wspieranie ich w zakresie realizacji różnorodnych inicjatyw społecznych;
- 4) wspieranie aktywności organizacji pozarządowych i rozwój wolontariatu;
- 5) budowanie partnerstwa i dialogu społecznego;
- 6) uzupełnianie działań Miasta w zakresie nieobjętym przez struktury samorządowe;
- 7) realizację postanowień aktualnie obowiązujących dokumentów strategicznych Miasta;
- 8) włączenie organizacji pozarządowych w proces kształtowania pozytywnego wizerunku Miasta.

Rozdział 5. Zasady współpracy

§ 5. Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi opiera się na poszanowaniu przez obie strony następujących zasad: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności oraz równości szans i zrównoważonego rozwoju.

§ 6. Poszczególne zasady należy rozumieć w następujący sposób:

- 1) zasada pomocniczości – Miasto stosuje zasadę względnego pierwszeństwa organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych, wspierając je w wypełnianiu tych zadań, które są gotowe realizować;
- 2) zasada suwerenności – respektuje równorzędność partnerów, niezależność we wzajemnych relacjach, które powinny cechować szacunek obu stron wobec siebie;
- 3) zasada partnerstwa – Miasto i organizacje pozarządowe w oparciu o wzajemne zaufanie współdziałają na rzecz mieszkańców: wspólnie rozpoznają problemy społecznie, określają cele i sposoby ich rozwiązywania oraz realizacji zadań publicznych wspólnie ponosząc odpowiedzialność za rezultaty realizacji zadań publicznych;
- 4) zasada efektywności – oznacza, że Miasto oraz organizacje pozarządowe dbają o efektywne wykorzystanie środków publicznych podczas realizacji zadań publicznych uwzględniając kryterium racjonalności i oszczędności;

- 5) zasada uczciwej konkurencji – zakłada, że wszystkie uprawnione podmioty mają szansę ubiegać się o możliwość wykonywania zadań publicznych;
- 6) zasada jawności – oznacza, iż partnerzy współpracy udostępniają sobie wzajemnie pełne i prawdziwe informacje na temat realizacji zadań publicznych;
- 7) zasada równości szans – to wzmocnienie, upodmiotowienie grup mniejszościowych i dyskryminowanych; podejmowanie wysiłków, aby podmioty te były włączane na równych prawach w realizację zadań publicznych;
- 8) zasada zrównoważonego rozwoju – oznacza, że potrzeby obecnego pokolenia mogą być zaspokojone bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie. Obie strony podejmują działania, które przyczyniając się do wzrostu gospodarczego, zapewniają równomierny podział korzyści, ochronę zasobów naturalnych, środowiska i dziedzictwa kulturowego oraz rozwój społeczny.

Rozdział 6.

Priorytetowe zadania publiczne

§ 7. Ustala się następujące priorytetowe zadania w obszarze bezpieczeństwa i porządku publicznego:

- 1) inicjowanie i prowadzenie wraz ze służbami mundurowymi działań w zakresie wskazywania i utrwalania bezpiecznych zasad zachowania celem minimalizowania liczby i skutków zagrożeń dla życia i zdrowia mieszkańców – realizacja programów i projektów edukacyjnych skierowanych do poszczególnych grup wiekowych;
- 2) podejmowanie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania wiedzy w zakresie bezpieczeństwa ludzi, zwierząt, mienia i środowiska;
- 3) współpraca przy organizacji oraz udział w imprezach miejskich promujących zasady bezpieczeństwa (festyny, akcje profilaktyczne i inne);
- 4) prowadzenie współpracy w zakresie realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego Miasta Białegostoku” m.in. poprzez aktywizowanie społeczności lokalnej na rzecz wspólnego kreowania lokalnego bezpieczeństwa w szczególności:
 - a) ograniczenie przestępstw i wykroczeń w miejscach publicznych,
 - b) poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w tym pieszych i rowerzystów, propagowanie zasad udzielania pierwszej pomocy,
 - c) realizacja programów promujących zdrowy styl życia wolny od uzależnień.

§ 8. Ustala się następujące priorytetowe zadania w obszarze dialogu międzysektorowego i usprawniania form współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi:

- 1) funkcjonowanie Centrum Współpracy Organizacji Pozarządowych wspierającego białostockie organizacje pozarządowe;
- 2) funkcjonowanie pełnomocników Prezydenta Miasta Białegostoku, w tym: do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi, do spraw równego traktowania, do spraw osób z niepełnosprawnościami;
- 3) funkcjonowanie zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, m. in.: Białostockiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, Rady Kobiet przy Prezydencie Miasta Białegostoku i Białostockiej Rady Seniorów;
- 4) nieodpłatne udostępnianie organizacjom pozarządowym pomieszczeń w Centrum Aktywności Społecznej w budynku przy ul. św. Rocha 3;
- 5) organizacja konsultacji społecznych;
- 6) realizacja polityki informacyjnej, w tym prowadzenie bazy danych kontaktowych organizacji pozarządowych i aktualnego serwisu informacyjnego;
- 7) wspieranie rozwoju potencjału organizacji pozarządowych.

§ 9. Ustala się następujące priorytetowe zadania w obszarze edukacji:

- 1) organizacja aktywnego wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży szkolnej;
- 2) realizacja programów wychowawczych, edukacyjnych i edukacyjno-terapeutycznych w zakresie:

- a) działań edukacyjnych, wychowawczych i profilaktycznych mających na celu poznawanie zagrożeń współczesnego świata oraz kształtowania i promowania właściwych postaw wobec zagrożeń występujących w środowisku szkolnym, w szczególności przemocy rówieśniczej i uzależnień,
 - b) działań w zakresie edukacji prozdrowotnej dzieci i młodzieży mającej na celu kształtowanie nawyków prozdrowotnych, dbałości o zdrowe odżywianie, prowadzenie aktywnego trybu życia,
 - c) rozwijania sprawności fizycznej dzieci i młodzieży,
 - d) podnoszenia świadomości proekologicznej dzieci i młodzieży oraz pracowników oświaty,
 - e) działań edukacyjnych promujących szkolnictwo zawodowe,
 - f) wspierania działalności wychowawczo - opiekuńczej szkoły,
 - g) organizacji zajęć, warsztatów w zakresie edukacji włączającej, których celem jest wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów oraz zapobieganie wykluczeniom społecznym dzieci i młodzieży,
 - h) organizacji pozalekcyjnych zajęć edukacyjno-terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami,
 - i) otwartości i tolerancji – edukacji antydyskryminacyjnej,
 - j) rozwijania idei szkolnych budżetów partycypacyjnych;
- 3) realizacja programów edukacyjnych na rzecz seniorów oraz integracji międzypokoleniowej.

§ 10. Ustala się następujące priorytetowe zadania w obszarze gospodarki komunalnej i ochrony środowiska:

- 1) prowadzenie edukacji ekologicznej i propagowanie działań ekologicznych w zakresie ochrony przyrody, ochrony środowiska i bioróżnorodności Miasta;
- 2) podejmowanie działań związanych z ochroną przyrody, ochroną środowiska i bioróżnorodnością Miasta;
- 3) podejmowanie działań związanych z opieką nad zwierzętami bezdomnymi i wolno żyjącymi na terenie Miasta;
- 4) podejmowanie przedsięwzięć związanych z gospodarką odpadami, w tym działań edukacyjnych na temat gospodarki odpadami.

§ 11. Ustala się następujące priorytetowe zadania w obszarze kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:

- 1) wspieranie przedsięwzięć kulturalnych o wysokiej randze artystycznej: festiwali, konkursów, prezentacji, spektakli realizowanych na terenie Miasta;
- 2) wspieranie i promocja wydarzeń teatralnych i tanecznych;
- 3) wspieranie przedsięwzięć wzbogacających ofertę kulturalną białostockich osiedli, służących integracji ich mieszkańców i edukacji kulturalnej, w tym prowadzenie osiedlowych domów kultury;
- 4) realizacja i wspieranie działań w sferze ochrony dóbr kultury i promocji dziedzictwa kulturowego oraz edukacji społeczeństwa w sferze zachowania i promowania dziedzictwa kulturowego Miasta;
- 5) wspieranie inicjatyw kulturalnych służących zaspokojeniu potrzeb kulturalnych mieszkańców Miasta i ich aktywizacji w dziedzinie kultury;
- 6) wspieranie projektów z zakresu edukacji kulturalnej;
- 7) wspieranie inicjatyw obejmujących promocję działań i dokonań lokalnych twórców;
- 8) realizacja działań literackich, w tym projektów wydawniczych i przedsięwzięć promujących literaturę;
- 9) wspieranie działań utrwalających i promujących tożsamość kulturową Miasta, w tym inicjatyw z zakresu różnorodności kulturowej Miasta, dialogu międzykulturowego, prezentacji kultur mniejszości narodowych i etnicznych oraz języków regionalnych;
- 10) realizacja projektów z zakresu edukacji kulturalnej i integracji z osobami z niepełnosprawnościami, imigrantami oraz osobami narażonymi na dyskryminację i wykluczenie społeczne, w tym na przykład warsztatów dla mieszkańców Miasta, eksperckich paneli dyskusyjnych dostępnych dla odbiorców.

§ 12. Ustala się następujące priorytetowe zadania w obszarze ochrony zdrowia:

- 1) promocja i ochrona zdrowia, w tym zdrowia psychicznego;
- 2) realizacja celów wynikających z ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
- 3) profilaktyka HIV/AIDS;
- 4) profilaktyka i terapia uzależnień;
- 5) przeciwdziałanie przemocy domowej oraz krzywdzeniu dzieci i osób starszych.

§ 13. Ustala się następujące zadania w obszarze polityki społecznej:

- 1) zaspokajanie potrzeb osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością w szczególności poprzez udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania, a także umożliwienie wejścia w proces wychodzenia z bezdomności, między innymi poprzez prowadzenie mieszkań treningowych, porady specjalistów oraz różne formy aktywizacji zawodowej kierowane do tej grupy osób;
- 2) prowadzenie działań na rzecz osób bezdomnych przebywających w przestrzeni publicznej oraz na terenach niemieszkalnych (streetworking);
- 3) wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych poprzez pomoc rzeczową i żywnościową;
- 4) współpraca w kreowaniu polityki senioralnej w zakresie:
 - a) aktywizacji osób starszych poprzez organizację wydarzeń związanych z kulturą, aktywnością fizyczną, edukacją, zdrowym stylem życia oraz poprawą stanu psychicznego seniorów,
 - b) zwiększenia poczucia bezpieczeństwa osób starszych w miejscu ich zamieszkania poprzez wsparcie w formie konsultacji i drobnych napraw technicznych;
- 5) działania informacyjne, wspierające i integracyjne adresowane do cudzoziemców mieszkających w Białymstoku;
- 6) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa na rzecz wspierania osób i rodzin w trudnych sytuacjach życiowych;
- 7) promowanie zasad równego traktowania, zakazu dyskryminacji, praw człowieka oraz równych szans w życiu społecznym;
- 8) świadczenie usług opiekuńczych, w tym sąsiedzkich, w miejscu zamieszkania obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem, a także usług sąsiedzkich oraz świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dostosowanych do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności;
- 9) prowadzenie domów pomocy społecznej;
- 10) aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 11) prowadzenie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży;
- 12) aktywizacja społeczności lokalnej, integracja mieszkańców, wykorzystanie potencjału mieszkańców;
- 13) prowadzenie działań w zakresie deinstytucjonalizacji.

§ 14. Ustala się następujące priorytetowe zadanie w obszarze turystyki i krajoznawstwa: promocja i prezentacja walorów turystycznych Miasta.

§ 15. Ustala się następujące priorytetowe zadania w obszarze upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój wspólnot i społeczności lokalnych oraz demokracji:

- 1) udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększanie świadomości prawnej społeczeństwa, udzielanie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;
- 2) podnoszenie poziomu aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców Miasta;
- 3) rozwijanie partycypacji społecznej i obywatelskiej mieszkańców Miasta, w tym w zakresie realizacji budżetu obywatelskiego;

- 4) rozwój i promocja wolontariatu, w tym organizacja białostockiej edycji Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych”;
- 5) działania na rzecz równego traktowania;
- 6) rozwój i promocja działań wzmacniających aktywność społeczną i obywatelską dzieci i młodzieży.

§ 16. Ustala się następujące priorytetowe zadania w obszarze wsparcia osób z niepełnosprawnościami:

- 1) prowadzenie mieszkalnictwa wspomagane dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, z zaburzeniami psychicznymi oraz spektrum autyzmu;
- 2) prowadzenie warsztatów terapii zajęciowej i środowiskowych domów samopomocy;
- 3) aktywizacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami;
- 4) wspieranie działań na rzecz osób z całościowymi zaburzeniami rozwoju;
- 5) prowadzenie specjalistycznych placówek dla osób z niepełnosprawnościami;
- 6) wspieranie usług zatrudnienia wspomagane;
- 7) działania na rzecz likwidacji w przestrzeni publicznej barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami;
- 8) wspieranie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami.

§ 17. Ustala się następujące priorytetowe zadania w obszarze wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej:

- 1) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem poprzez:
 - a) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci i młodzieży,
 - b) wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- 2) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej i usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa, w tym prowadzenie ośrodka konsultacyjno-szkoleniowego;
- 3) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego i rodzinnego.

§ 18. Ustala się następujące priorytetowe zadania w obszarze wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:

- 1) rozwój sportu oraz zaspokajanie potrzeb mieszkańców Miasta w tym zakresie poprzez realizację programów szkolenia sportowego oraz uczestniczenie w zorganizowanej rywalizacji sportowej;
- 2) propagowanie kultury fizycznej, zdrowego trybu życia wśród mieszkańców Miasta poprzez organizację lub uczestniczenie w imprezach, zawodach, zajęciach sportowych;
- 3) wspieranie rozwoju sportu osób z niepełnosprawnościami;
- 4) wspieranie zawodników osiągających wysokie i wybitne wyniki we współzawodnictwie sportowym, trenerów oraz osób wyróżniających się osiągnięciami w działalności sportowej poprzez przyznawanie nagród finansowych, rzeczowych, stypendiów sportowych i stypendiów sportowych Mistrzów;
- 5) realizacja zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej połączonych z realizacją programów profilaktyki przeciwalkoholowej.

§ 19. Ustala się następujące priorytetowe zadania w obszarze zarządzania kryzysowego:

- 1) wzmacnianie organizacji pozarządowych w budowaniu odporności społecznej;
- 2) współpraca w zakresie zapobiegania, przeciwdziałania i usuwania skutków nadzwyczajnych zagrożeń;
- 3) wspieranie działań logistycznych podejmowanych w sytuacjach kryzysowych, w tym:
 - a) gromadzenie i ochrona zapasów zaopatrzenia,
 - b) koordynacja pomocy medycznej poszkodowanym,
 - c) organizacja ewakuacji ludzi i mienia ze stref zagrożeń,

- d) organizacja tymczasowych miejsc zakwaterowania,
- e) organizacja opieki psychologicznej, pomocy i wspierania poszkodowanych,
- f) uruchamianie programów pomocy indywidualnej i zbiorowej dla osób poszkodowanych,
- g) organizacja odtworzenia zasobów logistycznych.

§ 20. Ustala się następujące priorytetowe zadanie w obszarze spraw obronnych:

- 1) udzielanie pomocy humanitarnej ludności poszkodowanej w wyniku ataku terrorystycznego lub działań zbrojnych;
- 2) udzielanie pomocy instytucjom w działaniach krajowych i międzynarodowych w rejonach zagrożenia;
- 3) wsparcie funkcjonowania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, w tym ośrodków pomocy społecznej na wypadek działań wojennych w celu właściwej pomocy osobom i rodzinom;
- 4) wsparcie działalności instytucji pieczy zastępczej nad dzieckiem dla dzieci ewakuowanych z rejonów działań zbrojnych.

Rozdział 7.

Sposoby i formy realizacji Programu

§ 21. 1 Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi będzie odbywać się w sposób finansowy i pozafinansowy.

2. Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi odbywa się w formach:

- 1) zlecenia realizacji zadań publicznych poprzez powierzanie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji;
- 2) zlecenia realizacji zadań publicznych poprzez wspieranie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji;
- 3) zakupu usług od organizacji pozarządowych prowadzących działalność gospodarczą lub odpłatną działalność pożytku publicznego na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych. Przy zakupie usług należy rozważyć zastosowanie klauzul społecznych lub innych istotnych kryteriów społecznych;
- 4) udostępniania organizacjom pozarządowym lokali i nieruchomości gminnych na preferencyjnych warunkach określonych odrębnie;
- 5) udostępniania organizacjom pozarządowym sal, pomieszczeń wraz ze sprzętem technicznym w celu realizacji zadań statutowych;
- 6) udzielania wsparcia rzeczowego na indywidualne wnioski organizacji pozarządowych;
- 7) włączania organizacji pozarządowych do procesu przygotowania i konsultowania projektów aktów normatywnych dotyczących sfery pożytku publicznego;
- 8) współpracy we wspólnych zespołach o charakterze opiniodawczym, konsultacyjnym i inicjatywnym;
- 9) udziału osób wskazanych przez organizacje pozarządowe w pracach komisji konkursowych opiniujących oferty na realizację zadań publicznych, na zasadach przewidzianych w ustawie;
- 10) obejmowania przedsięwzięć patronatem honorowym Prezydenta;
- 11) współorganizowanie przedsięwzięć i budowanie partnerstw, których tematyka dotyczy priorytetowych zadań Programu;
- 12) opieki nad miejscami pamięci narodowej;
- 13) organizacji różnych form edukacji dotyczącej upowszechniania wiedzy w zakresie tworzenia i funkcjonowania organizacji pozarządowych, w tym szkolenia;
- 14) włączania organizacji pozarządowych do procedury przyznawania nagród Prezydenta w dziedzinie artystycznej, sportu i kultury fizycznej oraz pracy na rzecz społeczności lokalnych;
- 15) umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w ustawie;

- 16) umowy partnerskiej, o której mowa w art. 5 ust 2 pkt 7 ustawy;
- 17) promocji działalności pożytku publicznego i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego;
- 18) wzajemnego udziału w wydarzeniach;
- 19) udzielania rekomendacji;
- 20) przekazywania materiałów promocyjnych;
- 21) wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności.

§ 22. Zlecenie realizacji zadań Miasta organizacjom pozarządowym obejmuje w pierwszej kolejności te zadania, o których stanowi Program uznane za priorytetowe i wyłonione po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert lub zlecenia uproszczonego, chyba że przepisy szczególne przewidują odrębny tryb postępowania.

§ 23. W zakresie otrzymywania środków publicznych z budżetu Miasta organizacje pozarządowe są zobowiązane do zamieszczania w swoich materiałach promocyjnych informacji o finansowaniu lub dofinansowaniu zadania przez Miasto.

§ 24. W celu zwiększenia przejrzystości wydatków publicznych Miasto publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu i/lub na portalu miejskim informacje o organizacjach pozarządowych realizujących zadania publiczne w trybie powierzenia lub wsparcia.

Rozdział 8.

Sposoby oceny realizacji Programu

§ 25. Bieżącą oceną realizacji Programu zajmuje się Pełnomocnik Prezydenta Miasta Białegostoku do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi wraz z osobami kierującymi właściwymi merytorycznie komórkami organizacyjnymi Urzędu oraz miejskim jednostkami organizacyjnymi.

§ 26. Ocena realizacji Programu polega na analizie wdrażania opisanych zasad i trybów współpracy poprzez badanie opinii organizacji pozarządowych i merytorycznych komórek organizacyjnych Urzędu.

§ 27. Ocena realizacji Programu dokonywana będzie w oparciu o następujące mierniki:

- 1) liczbę ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych;
- 2) liczbę ofert złożonych w ramach otwartych konkursów ofert;
- 3) liczbę zadań zrealizowanych w ramach otwartych konkursów ofert;
- 4) liczbę ofert złożonych przez organizacje pozarządowe na realizację zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert w trybie uproszczonym;
- 5) liczbę zadań publicznych dofinansowanych z pominięciem otwartego konkursu ofert;
- 6) wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych;
- 7) informacje uzyskane od organizacji pozarządowych o wysokości środków finansowych pozyskanych ze źródeł spoza budżetu Miasta na realizację zadań publicznych na rzecz mieszkańców Miasta;
- 8) liczbę inicjatyw zrealizowanych przez organizacje pozarządowe objętych patronatem honorowym Prezydenta;
- 9) liczbę skonsultowanych aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych;
- 10) liczbę organizacji pozarządowych uczestniczących w konsultacjach aktów normatywnych;
- 11) liczbę funkcjonujących zespołów o charakterze opiniotwórczym, konsultacyjnym i inicjatywnym;
- 12) liczbę organizacji pozarządowych korzystających z infrastruktury lokalowej będącej w zasobach Miasta.

§ 28. Prezydent składa Radzie sprawozdanie z realizacji Programu do dnia 31 maja 2026 roku.

§ 29. Sprawozdanie z realizacji Programu jest zamieszczane na portalu miejskim i w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu. Stanowi ono podstawę do przygotowania Programu na kolejny okres.

Rozdział 9.

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

§ 30. 1. Komisje konkursowe powoływane są w celu opiniowania ofert złożonych przez organizacje pozarządowe w ramach ogłoszonych przez Miasto otwartych konkursów ofert.

2. Komisje konkursowe powołuje Prezydent zgodnie z zastosowaniem przepisów określonych w art. 15 ustawy.

§ 31. 1. Za pracę każdej komisji konkursowej odpowiedzialny jest jej przewodniczący. W przypadku nieobecności przewodniczącego, jego obowiązki przejmuje zastępca przewodniczącego.

2. Obsługę administracyjną komisji konkursowych prowadzą poszczególne jednostki organizacyjne Urzędu lub miejskie jednostki organizacyjne. Każde posiedzenie komisji konkursowej jest protokołowane, ze szczególnym uwzględnieniem zapisów dotyczących ustaleń podjętych przez komisję.

3. Wszyscy członkowie komisji konkursowej mają prawo wglądu w dokumentację stanowiącą podstawę pracy komisji.

4. Protokoły posiedzeń, oświadczenia oraz inne dokumenty powstające w czasie prac komisji konkursowych przechowywane są w zbiorze akt właściwych jednostek organizacyjnych Urzędu lub miejskich jednostek organizacyjnych.

§ 32. Komisja konkursowa oraz dana jednostka organizacyjna Urzędu lub miejska jednostka organizacyjna podczas opiniowania ofert stosują kryteria wyszczególnione w ustawie.

§ 33. 1. Właściwa jednostka organizacyjna Urzędu lub miejska jednostka organizacyjna, działając w ramach określonego katalogu zadań publicznych, zobowiązana jest do przedstawienia Prezydentowi opinii komisji konkursowej wobec wszystkich ofert w terminie umożliwiającym realizację zadań.

2. Ostatecznego wyboru ofert wraz z decyzją o wysokości kwoty przyznanej dotacji dokonuje Prezydent w formie zarządzenia.

3. Wyniki otwartych konkursów ofert ogłasza się niezwłocznie po wyborze ofert w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz na portalu miejskim.

Rozdział 10.

Przebieg konsultacji Programu

§ 34. 1. Zgodnie z zapisami uchwały Nr LX/800/10 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie pożytku publicznego projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2010 r. Nr 282/2010, poz. 3597) projekt Programu w terminie od 19 do 29 września 2025 r. był poddawany konsultacjom poprzez zebranie opinii i propozycji zapisów przedstawionych pisemnie za pomocą ankiety konsultacyjnej składanej w formie papierowej lub elektronicznie.

2. Program został przedstawiony do konsultacji Białostockiej Radzie Działalności Pożytku Publicznego, otrzymując pozytywną opinię.

Rozdział 11.

Postanowienia końcowe

§ 35. Okres realizacji Programu rozpoczyna się 1 stycznia 2026 roku, a kończy 31 grudnia 2026 roku.

§ 36. Na realizację Programu planuje się środki finansowe na kwotę nie mniejszą niż 45 000 000 zł.

UZASADNIENIE

Program współpracy Miasta Białystok z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2026 rok jest kluczowym dokumentem regulującym współpracę między samorządem a trzecim sektorem w Białymstoku w danym roku, ponieważ wyznacza konkretne obszary współpracy międzysektorowej oraz jej formy i zasady.

Art. 5a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nakłada na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek uchwalenia rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi, po wcześniejszym przeprowadzeniu konsultacji w sposób określony w uchwale o szczegółowym sposobie konsultowania z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi projektów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji. W Mieście Białystok reguluje to uchwała Nr LX/800/10 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie pożytku publicznego projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych, zgodnie z którą przeprowadzono konsultacje.

Projekt Programu został przedstawiony Białostockiej Radzie Działalności Pożytku Publicznego uzyskując pozytywną opinię.